

Hämeenlinnan kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta
Wetterhoffinkatu 2
13100 Hämeenlinna
kaupunkirakenne@hameenlinna.fi

Lausunto

HML/4984/10.02.02/2024
19.1.2026

SUOMEN PARTIOLAISTEN LAUSUNTO EVON RETKEILYALUEEN OSAYLEISKAAVAN MUUTOKSESTA JA LAAJENNUKSESTA

1. Hämeenlinnan kaupungin asia HML/4984/10.02.02/2024 Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutos ja laajennus <https://www.hameenlinna.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/yleiskaavoitus/vireilla-olevat-yleiskaavat/>
2. Suomen Partiolaisten lausunto Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta (1.4.2025)
3. Evon yleiskaavan suunnittelualueen rajausta https://www.hameenlinna.fi/wp-content/uploads/2024/10/evon_yleiskaavan_suunnittelualueen_rajausta_812573.pdf
4. Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma, Metsähallitus https://www.hameenlinna.fi/wp-content/uploads/2024/10/evon_retkeilyalueen_yleissuunnitelma_812571.pdf
5. Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutos ja laajennus (oyk ja oykm 9531) Osallistumis- ja arviointisuunnitelma https://www.hameenlinna.fi/wp-content/uploads/2025/11/9531_evo_oyk_kaavaselostus_20251111_saaavutettava.pdf
6. Metsähallituksen tiedote *Metsähallitus kehittää Evon retkeilyalueen luontomatkailumahdollisuuksia* <https://www.metsa.fi/tiedotteet/metsahallitus-kehittaa-evon-retkeilyalueen-luontomatkailumahdollisuuksia/>
7. Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040 https://hameenliitto.fi/content/uploads/2021/10/Maakuntakaava_2040_kartta_lainvoimainen.pdf
8. Luonnosvaiheen kaavakartta https://www.hameenlinna.fi/wp-content/uploads/2025/11/9531_evo_oyk_kaavakartta_valmisteluvaihe_202511.pdf

Yleistä

Hämeenlinnan kaupunki on 1. viitteen kaavoitusprosessissa pyytänyt sidosryhmien mielipidettä Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry on tutustunut yleiskaavan muutossuunnitelmiin ja 6. viiteasiakirjan Metsähallituksen tiedotteeseen, laatinut 2.

viiteasiakirjalla lausunnon keväällä 2025 ja nostaa esille seuraavissa kappaleissa esitetyt huomiot.

Havainnot kaavasta

Yleisesti Evon retkeilyalueen kehittämistä pidetään kannatettavana asiana. Retkeilyalueen käyttö kestävä matkailun erikoiskohteena sopii hyvin partiolaisten leiri- ja retkeilytoimintaan. Partiolaisten näkökulmasta Evon tekeminen myös kansallisesti tunnetuksi on hyvä ajatus. Partiolaisten voi olla tulevaisuudessa tarvetta erilaisille retkeily- ja majoituspalveluille.

Käytännössä täydennysrakentamiseen odotetaan yksityisiä investoijia. Metsähallitus on 6. viiteasiakirjalla todennut: *“Metsähallitus ei tule itse rakentamaan alueelle uutta majoituskapasiteettia. Samalla tavalla on linjattu myös Lieksan Ruunaalla, jossa kaava on jo vahvistunut, ja Oulujärven Teeriniemessä, joka on ehdotusvaiheessa”*. Ruunaalla Metsähallitus on myynyt laajoja maa-alueita, joita rakentaa parhaillaan yksityinen yritys.

Täydennys- ja erityisesti rantarakentamisen painopisteen sijoittuminen Evokeskuksen ja erityisesti Ylisen Rautjärven yhteyteen (merkintä RM 8. viiteasiakirjalla) on Suomen Partiolaisten näkökulmasta huolestuttavaa, koska Suomen Partiolaisten leiritoiminta sijoittuu vain noin 200 m päähän saman järven rannalle. Lisäksi Opistontie ja Rahtijärventie ovat keskeisiä liikenneväyliä saavuttaessa leirialueelle. Alueelle ei ole muita tieyhteyksiä, ja tuhansien partiolaisten siirtymisen ja huoltoliikenteen vuoksi liikennettä tiellä joudutaan tapahtuma- ja liikenneturvallisuuden vuoksi säännöllisesti kesäaikana rajoittamaan. Nykyisellä liikennemäärällä tien tilapäinen sulkeminen ja ohjausjärjestelyt eivät ole aiheuttaneet ongelmia, mutta on huomioitava, että Rahtijärventien varrella Saukonojantielle asti ei tällä hetkellä ole matkailurakentamista. Mikäli kaavaluonnoksen suunnitelma toteutuu, leirien henkilö- ja huoltoliikenne suuntautuu suoraan matkailurakennusalueen halki.

Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen laajuuteen ja sijoitteluun. Rahtijärventien ja Ylisen Rautjärven välisen alueen läpi kulkee Ilvesreitien polku, jonka katkeamista ei voida pitää toivottavana kehityksenä. Rantarakentamiseen liittyen huolta aiheuttaa lisäksi vastarannalla sijaitseva leirialueen uima-ranta, jonka leirikäytön yhteydessä voi puolin ja toisin aiheutua merkittävää häiriötä kaikille osapuolille. Tuhansien ihmisten leiristä aiheutuu väistämättä merkittävä määrä ääntä, joka kuuluu Ylisellä Rautjärvellä selvästi.

Majoituspalveluiden lisääminen alueella on yleisellä tasolla myönteinen asia, mutta Suomen Partiolaiset nostaa esille negatiivisena yksityiskohtana tavoitteen korkeatasoisen majoittamisen lisäämistä, joka todennäköisesti nostaa majoituksen hintatasoa. Partion näkökulmasta tarvitaan pääasiassa edullista vaatimattomasti varusteltua majoitusta.

Partiolaiset järjestävät Evolla vuosittain leirejä, retkiä ja suur tapahtumia. Erityisesti tapahtumia järjestetään 3-4 viikon aikajaksolla jokaisen vuoden kesä-elokuussa, joka on myös suosituin matkailusezonki. Alueen kehittämisessä on varmistettava, että partiolaisten retki- ja leiritoiminnalla on toimintaedellytykset myös tulevaisuudessa, koska partioleirit tavoittavat vuosittain tuhansista kymmeneen tuhansiin lasta ja nuorta. Voimakas kaavoitus ja laaja matkailurakentaminen voi kiristää merkittävästi partiotapahtumien järjestämisen lupaehtoja mm. liikenteen, turvallisuuden ja melulupien osalta. 15 000 hengen partioleiri kuormittaa varmasti hetkellisesti alueen

viihtyvyyttä huomattavasti tavanomaista vuokramökkikylää enemmän, jolloin on riski, ettei tapahtumalupaa partiolaisille myönnetä.

Toistaiseksi leirialue on ollut suhteellisen eristyksissä muusta rakennetusta alueesta, mutta matkailurakentaminen lähialueella voi kohottaa vaatimuksia leirin turvallisuuden järjestelyihin siinä määrin, ettei viranomaisen voi myöntää tapahtumalupaa.

Leirialuetta on kehitetty vapaaehtoisvoimin ja valtion tukemana yli 15 vuoden ajan, minkä vuoksi Evon nuorisoleirialue on valtakunnallisesti uniikki ja Suomen Partiolaisten näkökulmasta täysin korvaamaton leirialue.

Viiteasiakirjan 4 mukaisesti Evo-keskuksen ympäristön rakennusalueille on alkuperäisissä pohjatöissä esitetty tehokkuusluvaksi jopa $e=0,4$. Esillä ollut tehokkuus $e=0,4$ on vastaava kuin kaupunkimaisen pientaloalueen tehokkuus. Kehittämissuunnitelman vaikutuksia arvioivassa kappaleessa todetaan, että rakentamisen maisemavaikutukset jäävät vähäisiksi. Tämä ei pidä paikkaansa, mikäli majoitus- ja mökkialueilla ja erityisesti ranta-alueella rakennetaan korkealla tehokkuusluvulla. Korkean tehokkuusluvun rakentaminen muuttaa rakennusalueen rivitalo- ja mökkialueeksi.

Kehittämisen yhteydessä tulee tarkastella ja parantaa alueen saavutettavuutta julkisin liikennevälinein. Lisäksi tulee huomioida kävijämäärän kasvusta johtuva liikenteen määrän kasvu ja tarvittaessa huoltaa ja parantaa liikenneverkostoa liikenneturvallisuus huomioiden.

Haluamme tuoda esille, että osayleiskaava on suurelta osin Natura 2000 SPA ja SAC -aluetta. Natura 2000 -alueiden lisäksi suuren osan kaava-alueesta peittävä luonnonsuojeluohjelma-alue sekä yksityiset ja valtion luonnonsuojelualueet.

Maankäytön suunnittelussa tulee selvästi huomioida ja arvioida rakentamisen vaikutukset sekä riskit Evon alueen arvokkaisiin luontoalueisiin, maisemiin, kulttuuriympäristöihin ja nykyiseen käyttötapaan. Alue kuuluu Rusthollinkankaan pohjavesialueeseen, joka on vedenhankinnan kannalta tärkeä alue. Lisäksi alueella on valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön alueita ja alueella esiintyy geologisesti arvokkaita harjumuodostelmia. Alueella on myös mm. suojeltuihin lajeihin lukeutuvat punahärö, isolampisukeltaja, saukko, ilves ja liito-orava. Evon laajalla Natura-alueella sijaitsee 13 Euroopan unionin luontodirektiivin tarkoittamaa Natura 2000 -luontotyyppiä.

Lisäksi Suomen Partiolaiset toivovat alueen kehittämisessä kokonaisvaltaista ja monipuolista näkökulmaa. Yhtenä potentiaalisena alueen kehityssuuntana nähdään tiedekansallispuiston kehittäminen.

19.1.2026

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry

